

Socialministeriet
Handicap
J.nr. 2010-5899
Jet

5. oktober 2010

Høringsnotat om udkast til Folketingsbeslutning om fremme, beskyttelse og overvågning af gennemførelsen af FN's konvention om rettigheder for personer med handicap

Hørte myndigheder og organisationer

Udkastet til Folketingsbeslutning blev sendt i høring den 21. september 2010 med svarfrist den 28. september 2010 til følgende myndigheder:

Kammeradvokaten, Ankestyrelsen, Det Centrale Handicapråd, Center for Ligebehandling af Handicappede, Dansk Flygtningehjælp, Folketingets Ombudsmand, Børnerådet, Danske Regioner, Kommunernes Landsforening, Danske Handicaporganisationer, ATP, Den Uvildige Konsulentordning på Handicapområdet, Rådet for Socialt Udsatte, Rådet for Frivilligt Socialt Arbejde, Danske Ældreråd, Dansk Selskab for Psykosocial Rehabilitering, Institut for Menneskerettigheder.

Udkastet til Folketingsbeslutning har tillige været lagt på Høringsportalen.

Modtagne høringssvar

Socialministeriet har modtaget høringssvar fra Danske Ældreråd, Rådet for Socialt Udsatte, Danske Handicaporganisationer, Ligebehandlingsnævnet, Hjerneskadeforeningen, Institut for Menneskerettigheder.

Fire - Danske Handicaporganisationer, Ligebehandlingsnævnet, Hjerneskadeforeningen, Institut for Menneskerettigheder – har fremsendt bemærkninger.

De modtagne høringssvar vedlægges som bilag til notatet.

Ændringer på baggrund af høringsrunden

Der er ikke sket indholdsmæssige ændringer i beslutningsforslaget, men der er foretaget enkelte præciseringer i de særlige bemærkninger, jf. nedenfor.

Bemærkninger til forslaget til Folketingsbeslutning

Danske Handicaporganisationer, Hjerneskadeforeningen, Institut for Menneskerettigheder hilser generelt den kommende struktur omkring opgaven med fremme, beskyttelse og overvågning af gennemførelsen af FN's konvention om rettigheder for personer med handicap velkommen.

Danske Handicaporganisationer finder, at den foreslåede struktur er fornuftig, og at det er naturligt og nødvendigt, at Institut for Menneskerettigheder tilføres personaleressourcer fra Center for Ligebehandling af Handicappede.

Hjerneskadeforeningen tilslutter sig Danske Handicaporganisationers bemærkning

Institut for Menneskerettigheder ser frem til, sammen med Det Centrale handicapråd og Folketingets Ombudsmand, at løfte de meget vigtige opgaver, der følger af artikel 33, stk. 2, i FN's konvention om rettigheder for personer med handicap.

Ligebehandlingsnævnet hilser det velkomment, at Institut for Menneskerettigheder får til opgave at udøve generel rådgivning om klagemuligheder til personer, der føler sig udsat for diskrimination på grund af handicap.

De fire organisationer har derudover en række bemærkninger, som gennemgås og kommenteres i det følgende.

Bemærkninger fra Danske Handicaporganisationer

1. Danske handicaporganisationer finder, at kommunerne bør nævnes særskilt under pkt. 2.1.b, som en myndighed, der har til opgave at implementere og beskytte menneskerettighederne for mennesker med handicap. Baggrunden er, at kommunerne er den myndighed, der i videst omfang har ansvar for beslutninger og opgavevaretagelse i forhold til mennesker med handicap.

Kommentar

På baggrund af høringssvaret er det præciseret i bemærkningerne under pkt. 2.1.b. "Beskyttelse af personer med handicap", at kommunerne spiller en vigtig rolle i at implementere og beskytte menneskerettighederne for mennesker med handicap.

2. Danske Handicaporganisationer finder, at kommunerne bør nævnes under punkt 2.1.c i afsnittet under overskriften "Granskning af praksis og generelle udredninger".

Kommentar

På baggrund af bemærkningen er det tydeliggjort under punkt 2.1.c "Granskning af praksis og generelle udredninger", at den offentlige forvaltning omfatter både centralt og lokalt niveau.

3. Danske Handicaporganisationer finder, at det under hensyn til konventionens artikel 4.1(e) bør fremgå af beslutningsforslaget, at overvågningsfunktionen har en opgave i at monitorere opfyldelsen af statens forpligtelse til at beskytte mod diskrimination fra private virksomheder, organisationer og borgeres side.

Kommentar

Overvågningsopgaven omfatter hele FN's konvention om rettigheder for personer med handicap, herunder forpligtelserne ifølge artikel 4.1. Denne artikel bør ikke fremhæves frem for de øvrige artikler.

4. Danske Handicaporganisationer finder, at de opgaver, der følger af opgaven med at overvåge, beskytte og fremme rettighederne for mennesker med handicap er mere omfattende end de opgaver, som hidtil har ligget i Center for Ligebehandling af Handicappede og Det Centrale Handicapråd, og at der derfor sandsynligvis bør tilføres flere midler, således at opgaven kan løses kvalificeret.

Kommentar

Udgangspunktet er, at opgaven kan varetages inden for de eksisterende ressourcer. Desuden ligger der en synergieffekt i at placere opgaven i Institut for Menneskerettigheder, idet opgaven kan indgå i sammenhæng med Institutts øvrige opgaver på menneskerettighedsområdet.

5. Danske Handicaporganisationer finder det afgørende, at Institut for menneskerettigheder gøres tilgængeligt i såvel fysisk som kommunikativ henseende, samt tilrettelægger mødevirksomhed og andre aktiviteter under hensyn til, at mennesker med handicap skal have mulighed for at deltage.

Kommentar

Uanset placeringen af overvågningsopgaven i Institut for Menneskerettigheder bør Instituttet i lighed med andre offentlige institutioner leve op til tilgængelighed for handicappede.

6. Danske Handicaporganisationer finder, at de medarbejdere, der overføres til Institut for Menneskerettigheder fra Center for Ligebehandling af Handicappede, bør opkvalificeres i forhold til menneskeretten generelt og rettigheder for mennesker med handicap specifikt. Ligeledes finder Danske Handicaporganisationer det nødvendigt, at Institutts nuværende medarbejdere opkvalificeres.

Kommentar

Det er op til Institut for Menneskerettigheder som et uafhængigt institut selv at tilrettelægge de nødvendige efteruddannelsesaktiviteter for Institutts medarbejdere.

7. Danske Handicaporganisationer finder, at handicapdimensionen bør indarbejdes i alle aktiviteter og uddannelsesprogrammer i Institut for Menneskerettigheder.

Kommentar

Ved at placere overvågningsopgaven i Institut for Menneskerettigheder kan handicapområdet indgå i sammenhæng med instituttets arbejde med de øvrige menneskerettighedskonventioner. Det er op til Institut for Menneskerettigheder

som uafhængigt institut selv at tilrettelægge organiseringen af varetagelsen af opgaven, og således at handicapdimensionen kan indgå i Institutets øvrige opgaver.

8. Danske Handicaporganisationer finder, at handicaporganisationerne bør have en fast repræsentation i bestyrelsen i Institut for Menneskerettigheder på lige fod med andre af Institutets målgrupper.

Kommentar

Da opgaven med fremme, beskyttelse og overvågning af gennemførelse af FN's konvention om rettigheder for personer med handicap nu placeres i Institut for Menneskerettigheder, bør handicaporganisationerne fremover repræsenteres i bestyrelsen. Konkret forslag om ændring af lovgrundlaget for Institut for Menneskerettigheder på dette punkt vil snarest blive fremsat for Folketinget.

9. Danske Handicaporganisationer problematiserer, at regeringens arbejde med konventionen mere end et år efter konventionens ikrafttræden i Danmark alene omhandler overvågningsopgaven. Danske Handicaporganisationer savner en plan med angivelse af såvel langsigtede som kortfristede og tidsfæstede mål og dertil hørende budgetter for konventionens gennemførelse. En sådan plan er efter Danske Handicaporganisationers opfattelse en forudsætning for, at man med rimelighed kan sige, at regeringen har påbegyndt den implementering af konventionen, som ratifikationen forpligter til.

Kommentar

Regeringen er efter Danmarks ratifikation af FN's Handicapkonvention forpligtet til at sikre opfølgning på konventionen. Da Danmark ratificerede FN's konvention om rettigheder for personer med handicap vurderedes det, at Danmark opfyldte forpligtelserne i konventionen, herunder de borgerlige og politiske rettigheder.

Det er et grundlæggende princip i konventionen, at de økonomiske, sociale og kulturelle rettigheder i konventionen gennemføres gradvist.

Bemærkninger fra Hjerneskadeforeningen

10. Hjerneskadeforeningen anbefaler, at det nye sekretariat for Det Centrale Handicapråd fortsætter som en selvejende institution med en bestyrelse for at sikre sekretariatsfunktionens uafhængighed.

Kommentar

Forslaget til Folketingsbeslutning om fremme, beskyttelse og overvågning af gennemførelsen af FN's konvention om rettigheder for personer med handicap regulerer ikke den fremtidige organisering af sekretariatet for Det Centrale Handicapråd. Hjerneskadeforeningens bemærkninger til organiseringen af sekretariatet vil i stedet blive medtaget som et høringssvar til de nye bekendtgørelsesbestemmelser om Det Centrale Handicapråd, som blev udsendt i høring samtidig med beslutningsforslaget. Det skal dog bemærkes, at Socialministe-

riet har i forvejen en række råd med selvstændige og uafhængige sekretariater såsom Børnerådet og Frivilligrådet, som ikke er oprettet som selvejende institutioner.

Bemærkninger fra Ligebehandlingsnævnet

11. Ligebehandlingsnævnet finder, at nævnets rolle som klagenævn over forskelsbehandling af blandt andet handicappede på arbejdsmarkedet bør nævnes i bemærkningerne til beslutningsforslaget.

Kommentar

På baggrund af bemærkningen er Ligebehandlingsnævnet blevet tilføjet under pkt. 2.1 i Særlige bemærkninger.

12. Ligebehandlingsnævnet finder, at opgaven med at udbrede kendskabet til klagemulighederne blandt andet med hensyn til diskrimination overfor handicappede primært bør varetages af Ligebehandlingsnævnets sekretariat. Ligebehandlingsnævnet finder det tillige særdeles væsentligt, at kendskabet til nævnet udbredes navnlig i forhold til de diskriminationsgrunde, herunder handicap, som ikke tidligere har været omfattet af en administrativ klageadgang. Nævnets sekretariat vil gerne kunne udføre mere målrettede informationsindsatser, eksempelvis i forhold til arbejdsgivere gennem arbejdsgiver- eller brancheforeninger, men med de lønressourcer, der pt. er afsat til Ligebehandlingsnævnets sekretariat, er det kun muligt at løse sagsbehandleropgaver og de allermest nødvendige informations- og vidensopsamlingsopgaver. Ligebehandlingsnævnet mener derfor, at det vil kunne medvirke til at fremme og beskytte rettighederne for personer med handicap, hvis der bliver afsat flere ressourcer til Ligebehandlingsnævnets sekretariats indsats for målrettet vejlednings- og informationsarbejde.

Kommentar

Forslaget til Folketingsbeslutning om placering af overvågningsopgavens efter FNS handicapkonvention i Institut for Menneskerettigheder ændrer ikke på hverken karakteren eller omfanget af de opgaver, der ligger i Ligebehandlingsnævnet.

Spørgsmålet om flere ressourcer til Ligebehandlingsnævnets sekretariat bør derfor tages op i anden sammenhæng. Ligebehandlingsnævnet hører under Beskæftigelsesministeriets ressort.

Bemærkninger fra Institut for Menneskerettigheder

13. Institut for Menneskerettigheder bemærker, at opgavevaretagelsen må ses i lyset af de ressourcer, der er tilkendt området og understreger derfor, at opgaven alene kan varetages inden for de rammer og med de begrænsninger, der følger af ressourcerne, og at større udredninger og analyser vil kræve tilførsel af supplerende ressourcer.

Kommentar

Udgangspunktet er, at opgaven kan varetages inden for de eksisterende ressourcer. Desuden ligger der en synergieffekt i, at opgaven kan indgå i sammenhæng med Institutets øvrige opgaver på menneskerettighedsområdet.

14. Institut for Menneskerettigheder bemærker, at det nye mandat stiller øgede krav såvel fysisk som digitalt til tilgængelighed, som der ikke med beslutningsforslaget er taget stilling til.

Kommentar

Offentlige institutioner, herunder Institut for Menneskerettigheder, skal leve op til tilgængelighed for handicappede – både fysisk og digitalt. Beslutningsforslaget stiller ikke øgede krav til Institutet i den forbindelse.

15. Institut for Menneskerettigheder præciserer, at instituttet ikke med beslutningsforslaget bliver forpligtet til at yde rådgivning i sager om diskrimination på grund af handicap på samme måde, som instituttet gør på området for race og etnisk oprindelse.

Kommentar

Det fremgår af beslutningsforslaget, at opgaven alene omfatter generel rådgivning om rettigheder og klagemuligheder til personer, der føler sig udsat for diskrimination på grund af handicap. Institutet forpligtes således ikke med beslutningsforslaget til at yde rådgivning i sager om diskrimination på grund af handicap på samme måde, som instituttet gør på området for race og etnisk oprindelse.

16. Institut for Menneskerettigheder bemærker, at instituttet ud over at rådgive regeringen vil afgive sin egen beretning, en såkaldt parallelrapport.

Kommentar

Det fremgår af de særlige bemærkninger til beslutningsforslaget, pkt. 2.1.c ”Overvågning af gennemførelsen af handicapkonventionen”, at overvågningsopgaven bl.a. omfatter udarbejdelse af uafhængige rapporter om gennemførelsen.